

tej priliki pa je enoglasno grajal tisto hudobno kritiko v „Sl. Nar.“, ktera utegne pri divjakih na svojem mestu biti, a nikjer drugje. Po mnogih gospodarskih obravnavah se je sklenilo, da čitalnica o postu napravi dve besedi: eno 25. dne t. m., drugo 17. dne marca. Na velikonočni pondeljek namerava čitalnica v dežel-nem gledališču napraviti veliko besedo siromakom dolenskim in notranjskim na pomoč in za združeno delovanje naprositi dramatično društvo in društvo „Sokola“.

— (*Devetnajsta predstava dram. društva*) v dežel-nem gledališču bo v nedeljo 18. t. m. Predstavljala se bode prvokrat burka „Prvokrat v gledališču“ in se ponavljala mična opereta „Pot po nevesto“, ktera je pri prvem predstavljanju tako dopadla, da je bila enoglasna želja, naj se kmalu ponavlja. Pričakovati je, da bode gledališče prav dobro obiskovano, ker ravno ta opereta je prizadela pri prvi predstavi društvu obilno stroškov.

— (*Pobirki iz časnikov.*) „Brenčelj“ je v zadnjem svojem listu jako dobro brenčal pred ušesi mnogih velikih in malih gospodov. Posebno dobro je načrtal „postavo, po katerih se odpravijo vsa semenišča in na njihovo mesto napravijo kosarne“, — dvogovor: „Hrvat pred ogerskim ministrom“, pogovor dveh gospodinj“ itd. „Pogovor dveh gospodinj“, posnet nekoliko po Vodnikovih ideji: „nemški in kranjski konj“, kaže šaljivo sliko kurnika, razdeljenega na dva razdelka, v enem (z napisom „za Nemce“) se vidi pitano, v drugem (z napisom „za Slovane“) pa sloka kuretina. Pred kurnikom stoji „Avstrija“, na strani pa „Rusija“, s katero se pogovarja tako-le:

Rusija (praša „Avstrijo“): Kako to, da je v Tvojem kurnjaku na eni strani kuretina tako debela, na drugi pa tako „kumerna“?

Avstrija. Ne vem, kako je to! Saj dam na obe strani obilo piče. Prva stran se mi lepo redi, a druga vedno godrnja in se ne redi nikakor. Je že menda slabšega plemena.

Rusija. Menda se motiš! Vzrok bo piča sama. Daj obojim enake piče, pa boš videla, da Ti kuretina na drugi strani ne bo godrnjala, marveč se ti redila, kakor na prvi strani. Dokler boš pitala nemško kuretino z „groši“, slovansko pa le z „obljubami“, ne bo bolje. Potlej sosedje pač lahko pravijo, da ne umeš vse kuretine dobro rediti. —

— „Slov. Nar.“ je v svojem poslednjem listu za potrebno spoznal razjasniti podlago, na kateri je nekoliko zagrebških Slovencev dr. Razlagu zaupnico poslalo „za odvažno postopanje nasproti nakanam politikarjev kranjskega domačinstva“. Nemškutarski časniki „Tagbl.“, „Tagespošta“, „D. Ztg.“, „Presse“ i tutti quanti so to zaupnico obračali kot vodo na svoj mlin. O tem pa se huđuje „Slov. Nar.“ — al po naši natančni vednosti prav po krivici. Nemškutarski časniki so pravo trdili, samo to so preveč rekli, da je bila pravda za „deutsche Aerzte“ (nemške zdravnike), kajti šlo je samo za dr. Keesbacher-ja, kterege je dr. Razlag pod svojo brambo vzel. Zagrebškim Slovincem nihče ne more braniti, da zaupnice pošiljajo komur koli jim je drago; al svetovati bi jim bilo, da bi se bili popolnoma informovali, predno govorijo, ko je le za Keesbacher-ja šlo, „o nakanah politikarjev kranjskega domačinstva“. — O tem se nam je potrebno zdelo pojasniti razjasnilo „Slov. Nar.“, mislé, da nam ne bode treba obsirnejšega razkladanja, kterege smo se do zdaj v miroljubji svojem ogibali, dokler ni „Slov. Nar.“ prinesel neoportunega glasila zagrebških Slovencev.

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Iz Dunaja. — O dveh važnih novicah iz državnega zboru imamo poročati danes.

Ministerstvo je predložilo zbornici poslancev tisto postavo, o kateri se je že tedne in tedne govorilo, po kateri v sili, če kak deželni zbor voli poslance v državni zbor, ti pa ne gredó ali če tudi le eden ali drug izmed njih ne pride, dobí vlada pravico, kar naravnost v tacih okrajih po volilcih tistih okrajev volitev poslancev v državni zbor ukazati. Zato se ta postava imenuje zasilna volilna postava. Ta paragrafček, ki le nekako dopolnjuje decembersko postavo o direktnih ali neposrednih volitvah, je tako nedolžen, da bi tudi vsak federalist mogel za-nj glasovati, ako bi vsa postava direktnih volitev ne bila zoper paladium ustavne svobode, to je, zoper deželne ustave. Mislilo se je dosihmal, Bog vedi, kako strašanska bode ta novêla in da segala bode tako deleč, da — če z večino glasov izvoljeni poslanci ne bi hoteli iti v državni zbor — bi vlada pravico imela poklicati v zbor družega, ki je dobil manjšino glasov. To bi bilo nevarno, to bi vladi v naročje utegnulo pripeljati tu in tam kakega njej privrženega poslanca, — al take manjšinske postave se ministerstvo vendar ni upalo na svet dati. Po tej krotki novêlici pa ne bode nič opravila; kajti volilci bodo po tej zasilni postavi gotovo spet si izvolili svojega prejšnjega poslanca, in če ta spet ne gré v državni zbor in tretjič in četrtič izvoljen ne gré, potem vlada nima nikakoršne sile več — in zastonj je „zasilna“ postava. Radovedni smo zdaj le na obravnavo te postave v državnem zboru.

Druga važna novica je ta, da pododsek, ki je v pretres dobil gališko resolucijo, je po dolgem dolgem prevdarjanju dovršil svoje delo. Kako bodo gališki poslanci sprejeli to, kar jim ustavoverci hočejo dati, od tega je odvisna osoda državnega zboru in ministerstva. Glavne zadeve gališke resolucije so: deželnemu zboru odgovorna vlada, lastna najviša sodnija, popolno postavodajstvo civilno in kazensko in še več družega. Predlogi pododsekovi pa o vsem tem molčijo in le nekatere drobtine mečejo Galicijanom. Če bodo Poljaki zadovoljni s tako kastrirano resolucijo, potem se pač pritožiti ne morejo, če jih velika večina narodov avstrijskih imenuje „politične komedijante“. Časniki sicer danes trdijo, da Poljaki ne sprejmejo od centralistične klike jim namenjenih krljev — al kdo se more zanašati na Poljake? Radoveden zato ves svet pričakuje rešitve te najvažnejše stvari sedanjega državnega zboru.

— Finančni odsek je unidan pretresal iz državnega proračuna za letošnje leto „subvencije“ (podpore) zakladom zemljiške odveze nekterih dežel, namreč brezobrestna posojila, ki iz državnega denarja dobivajo Galicija, Bukovina, Istrija in Kranjska. — Eksceleuca dr. Herbst se je posebno znosila nad deželo kranjsko; v proračunu se nahaja 79.719 gld., ki naj se dadó kot posojilo brez obresti, po dopisu finančnega ministerstva naj bi se pa to posojilo povikšalo na 100.701 gold. Dr. Herbst v svoji „sveti jezi“ je pa temu nasproti predlagal, naj se dovoli le 40.000 gld. In ostali odsekovi so mu pritrdili.

Hrvaško. — Ban Bedeković je tedaj šel in ž njim dr. Suhaj, pa šli bodo vsi le nekoliko pošteni magjaroni, ostali bodo le, kakor „Südsl. Ztg.“ misli, draživci, goli sebičneži in služboborci. Kot pravo pustno burko so narodnjaki sprejeli glas, da po odstopu Bedekovića ima bana namestovati glasoviti finančni ravnatelj Vakanović! Drugače kakor z glasnim krohotom se pač nikjer ne bode sprejel ta najnovejši plod vélike modrosti Peštanskih gospodov.